Informační systém evidence obyvatel

Informace pro nositele údajů, v jakém rozsahu a pro jaký účel jsou osobní údaje zpracovány

Informační systém evidence obyvatel, upravený zákonem č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů, patří mezi základní informační systémy veřejné správy a jeho účelem je zpracovávání údajů o obyvatelích České republiky, např. shromažďování a uchovávání těchto údajů a jejich poskytování oprávněným uživatelům. Správcem informačního systému evidence obyvatel je Ministerstvo vnitra.

1. Obsah informačního systému evidence obyvatel

V souladu s ustanovením § 3 odst. 3 a 4 zákona o evidenci obyvatel jsou v informačním systému evidence obyvatel vedeny údaje o:

a. o státních občanech České republiky (dále jen „občan"), a to v rozsahu:

1) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
2) datum narození,
3) pohlaví,
4) místo a okres narození a u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se občan narodil; uvedené místo a okres narození na území České republiky jsou vedeny ve formě referenční vazby (kódu územního prvku) na referenční údaj v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí,
5) rodné číslo,
6) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
7) adresa místa trvalého pobytu (§ 10 odst. 1), včetně předchozích adres místa trvalého pobytu, případně též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu, uvedené adresy jsou vedeny ve formě referenční vazby (kódu adresního místa) na referenční údaj o adrese v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí; v případě předchozích trvalých pobytů a adresy, na kterou mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu, kterou je údaj o identifikaci poštovní přihrádky nebo dodávací schránky nebo adresa mimo území České republiky, se vede i adresa, které kód adresního místa v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí přidělen nebyl,
8) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky; datum podle § 10b odst. 3, jeho změna nebo zrušení,
9) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka, nebylo-li mu přiděleno, vede se datum, místo a okres jeho narození a u opatrovníka, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil, a agendový identifikátor fyzické osoby, pokud opatrovníkovi byl přidělen; uvedené místo a okres narození na území České republiky jsou vedeny ve formě referenční vazby (kódu územního prvku) na referenční údaj v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí; je-li opatrovníkem ustanoven orgán místní správy, vede se název a adresa sídla; tyto údaje jsou vedeny ve formě referenčních vazeb na referenční údaje ze základního registru osob,
10) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození a agendový identifikátor fyzické osoby, pokud mu byl přidělen; je-li jiným zákonným zástupcem dítěte právnická osoba, vede se název a adresa sídla; tyto údaje jsou vedeny ve formě referenčních vazeb na referenční údaje v základním registru osob,
11) rodinný stav, datum, místo a okres uzavření manželství, došlo-li k uzavření manželství mimo území České republiky, vede se místo a stát, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení manželství za neplatné, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neexistenci manželství, datum zániku manželství smrtí jednoho z manželů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z manželů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství; uvedené místo a okres uzavření manželství na území České republiky jsou vedeny ve formě referenční vazby (kódu územního prvku) na referenční údaj v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí,
12) datum, místo a okres vzniku partnerství, došlo-li ke vzniku partnerství mimo území České republiky, vede se místo a stát, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti nebo o neexistenci partnerství, datum zániku partnerství smrtí jednoho z partnerů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z partnerů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení partnerství; uvedené místo a okres vzniku partnerství na území České republiky je vedeno ve formě referenční vazby (kódu územního prvku) na referenční údaj v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí,
13) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo manžela nebo partnera; je-li manželem nebo partnerem fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení manžela nebo partnera a datum jeho narození a agendový identifikátor fyzické osoby, pokud mu byl přidělen,
14) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo dítěte; je-li dítě cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte a datum jeho narození a agendový identifikátor fyzické osoby, pokud mu byl přidělen,
15) o osvojeném dítěti údaje v rozsahu:

1. stupeň osvojení,
2. původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte,
3. původní a nové rodné číslo dítěte a jeho agendový identifikátor fyzické osoby, pokud mu byl přidělen,
4. datum, místo a okres narození a u dítěte, které se narodilo v cizině, místo a stát, kde se narodilo; místo a okres narození na území České republiky jsou vedeny ve formě referenční vazby (kódu územního prvku) na referenční údaj v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí,
5. jméno, popřípadě jména, příjmení a rodná čísla osvojitelů, v případě, že osvojiteli nebylo přiděleno rodné číslo, vedou se údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení a datu narození osvojitele; agendový identifikátor fyzické osoby, pokud jim byl přidělen,
6. jméno, popřípadě jména, příjmení a rodná čísla otce a matky; pokud jim nebylo přiděleno,
7. jejich jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození; agendový identifikátor fyzické osoby, pokud jim byl přidělen; tyto údaje se nevedou, pokud se jedná o dítě narozené ženě s trvalým pobytem v České republice, která porodila dítě a písemně požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem,
8. datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

16) záznam o poskytnutí údajů (§ 8 odst. 10),
17) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, vede se datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; uvedené místo a okres úmrtí na území České republiky jsou vedeny ve formě referenční vazby (kódu územního prvku) na referenční údaj v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí,
18) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého,
19) agendový identifikátor fyzické osoby pro agendu evidence obyvatel,
20) poznámky k údajům uvedeným v č. 1) až 20).

b. o cizincích uvedených v § 1 odst. 1 písm. c) vedou údaje v rozsahu

1) jméno, popřípadě jména,
2) příjmení,
3) rodné číslo, nemá-li přidělené rodné číslo, vede se datum narození,
4) agendový identifikátor fyzické osoby pro agendu evidence obyvatel, pokud mu byl přidělen.

2. V informačním systému se o všech v něm vedených údajích zpracovávají a vedou rovněž jejich změny, a to včetně dat, ke kterým tyto změny nastaly, jsou-li správci informačního systému známa.

3. Zapisovatelé a uživatelé údajů v informačním systému evidence obyvatel

Zapisovateli údajů vedených v informačním systému evidence obyvatel v zákonem stanoveném rozsahu jsou: krajský úřad (působnost krajského úřadu vykonávají v hlavním městě Praze úřady městských částí určené Statutem hlavního města Prahy, ve městech Brno, Ostrava a Plzeň magistráty těchto měst), obecní úřad obce s rozšířenou působností, matriční úřad, ohlašovna, soud prvního stupně.

Uživateli údajů vedených v informačním systému evidence obyvatel jsou: Ministerstvo vnitra, je uživatelem veškerých údajů vedených v informačním systému, pokud je to nezbytné pro výkon jeho působnosti, kraj a krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, obec a obecní úřad jsou uživateli údajů o obyvatelích v rozsahu údajů uvedených v § 3, s výjimkou údajů podle § 3 odst. 3 písm. o) a p).

4. V informačním systému se při zpracování údajů vedou rovněž záznamy o přístupech do informačního systému, které obsahují:

a) kód agendy, uživatelské jméno oprávněné osoby vykonávající agendu a označení subjektu, pro jehož účel se údaje poskytují,
b) den, měsíc, rok a čas zpracování,
c) agendový identifikátor fyzické osoby pro agendu evidence obyvatel obyvatele, jehož údaje jsou poskytovány, nebo jiný údaj, který je pro vyhledání tohoto obyvatele rozhodující, přičemž vyhledání příslušného obyvatele se uskuteční prostřednictvím dalších obyvatel, pro něž je rozhodující údaj společný,
d) důvod a konkrétní účel přístupu do informačního systému.

5. Žádost o poskytnutí údajů z informačního systému evidence obyvatel

V souladu s ustanovením § 8 odst. 3 až 7 zákona o evidenci obyvatel poskytuje Ministerstvo vnitra, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností a ohlašovna (na základě žádosti) písemně údaje vedené v informačním systému k osobě žadatele a k osobě blízké (s výjimkou údajů o záznamu o poskytnutí údajů, nelze-li záznam o poskytnutí údajů podle tohoto zákona zpřístupnit, a o osvojeném dítěti, které poskytuje pouze ministerstvo obyvateli staršímu 18 let do vlastních rukou).

K osobě blízké se poskytují údaje:

datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území ČR, vede se datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; uvedené místo a okres úmrtí na území ČR jsou vedeny ve formě referenční vazby (kódu územního prvku) na referenční údaj v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí;

den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého.

Osobou blízkou se pro účely tohoto zákona rozumí otec, matka, prarodiče, sourozenec, dítě, vnuk, manžel nebo partner.

Žádost o poskytnutí údajů z informačního systému může obyvatel podat Ministerstvu vnitra, krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností elektronicky na formuláři, zpřístupněném ministerstvem dálkovým přístupem, který žadatel po vyplnění opatří zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu, vydaném

akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb, nebo podá prostřednictvím zpřístupněné datové schránky provozované podle zvláštního právního předpisu a čísla elektronicky čitelného identifikačního dokladu.

Žádost o poskytnutí údajů z informačního systému může obyvatel podat také osobně ohlašovně, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu nebo ministerstvu a prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy. V tomto případě musí od 1. ledna 2012 provést svoji identifikaci pomocí bezpečnostního osobního kódu a čísla elektronicky čitelného identifikačního dokladu. Údaje poskytuje subjekt, u kterého byla žádost osobně podána; kontaktní místo veřejné správy žádost postoupí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa podání žádosti.

Žádost o poskytnutí údajů z informačního systému může obyvatel podat také v listinné podobě ohlašovně, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu nebo ministerstvu; žádost musí být opatřena úředně ověřeným podpisem. Úředně ověřený podpis se nevyžaduje, jestliže obyvatel žádost podepíše před orgánem příslušným k převzetí žádosti.

V žádosti se uvedou údaje obyvatele, o kterém mají být údaje poskytnuty, v rozsahu nezbytném pro jeho jednoznačnou identifikaci, jimiž jsou:
a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
b) rodné číslo; nemá-li přiděleno rodné číslo, datum narození,
c) číslo elektronicky čitelného identifikačního dokladu umožňujícího elektronickou autentizaci pro informační systémy veřejné správy; v případě, že žadatel není držitelem takového dokladu, uvede číslo svého jiného dokladu vydaného podle zvláštního právního předpisu,
d) adresa místa pobytu.

6. Kontrola údajů v informačním systému evidence obyvatel

Zapisovatel údajů do informačního systému odpovídá za správnost zapisovaného údaje. Ostatní ministerstva, jiné správní úřady, soudy, právnické osoby a občané jsou povinni poskytnout k plnění tohoto úkolu součinnost předáváním potřebných údajů.

Ministerstvo vnitra odpovídá za přesnost údajů v informačním systému evidence obyvatel tak, aby údaje odpovídaly stavu, ve kterém byly zapisovatelem předány. Ostatní ministerstva, jiné správní úřady, soudy, právnické osoby a obyvatelé jsou povinni poskytnout ministerstvu k plnění tohoto úkolu potřebnou součinnost předáváním aktualizovaných údajů vedených v informačním systému a poskytováním údajů vyžádaných ministerstvem.

Pokud obyvatel uvedený v § 1 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel požádá o provedení opravy nebo doplnění údajů (§ 3 odst. 3 nebo odst. 4 zákona o evidenci obyvatel) zpracovávaných v informačním systému k jeho osobě tak, aby byly správné, má rovněž právo požadovat, aby údaje k jeho osobě, které nejsou správné, byly označeny jako nesprávné.

Správce informačního systému vede přehled probíhajících zjišťování správnosti údajů a kontroluje proces zjišťování správnosti údajů.